

GABONETAKO ZORION MEZUA

Neguko solstizioa (edo urteko gaurik luzeena) ospatu egiten da kultura askotan, nork bere ohitura eta errituekin.

Kristauek Jesusen jaiotza ospatzen dute egun horretan.

Etxe askotara Olentzero ikazkina dator, suarekin sinbolizatuz eguzkiak irabaziko diola gauari.

Beste kultura askotan Gabonak ez dira ospatzen.

Urtea hasi ere, kultura askotan ez da urtarrilaren 1ean hasten, beste sasoi batean baizik.

Hitz egin dezagun:
zer ohitura ditugu gure etxeetan?

**Ane
Labaka
Mayoz**

ZEINENTZAT EGINAK?

Doinua:

Gaueko Entziklopedia Koxkorra
Zortziko txikia (7/6 silaba)

Gabonetan, jostailuen iragarkiz betetzen zaigu telebista eta etxeko postontzia.
Baina neskei eta mutilei uzten al digute nahi dugunarekin jolasteko aukera?

1. Propagandak egiten
gaitu ezberdinak
Gabonetan markatzen
dira bi erpinak;
jostailu arros eta
jostailu urdinak...
Argi dago zein diren
zeinentzat eginak.

2. Baloi bat desio du
Ane pinpirinak,
kotxe telegidatu,
barku, hegazkinak,
ezpata luze eta
piraten ipuinak...
Baina hauek ez dira
beretzat eginak.

3. **Anerrek** nahi lituzke
laguntzat panpinak,
edabeak egiten
dituzten sorginak,
soinekodun printsesa
edo erreginak...
Baina hauek ez dira
beretzat eginak.

4. **Jone**ren obsesio
pieza arinak
legoekin osatu
nahian eraikinak,
grua altuak eta
hondeamakinak...
Baina hauek ez dira
beretzat eginak.

5. **Jonen** gustoko dira
sukalde izkinak,
trapu batez garbitzen
ditu zipriztinak
plastikozko lapiko
eta zartaginak...
Baina hauek ez dira
beretzat eginak.

6. **Julek** belaunburuak
nahi ditu zikinak,
Supermanen marrazki
bat duten patinak
jantzita jaitsi ditzan
aldapa haundinak...
Baina hauek ez dira
beretzat eginak.

7. **Julen**ek pintatu nahi
ditu ezpain finak,
probatu makillaje
hautsak ta lurrinak,
pultsera forma hartu
ohi duten buztinak...
Baina hauek ez dira
beretzat eginak.

8. Funtsean ez garenez
horren ezberdinak
morez zirriborratu
ditzagun erpinak
baloi arrosak eta
panpina urdinak...
Behingoz izan daitezen
denontzat eginak.

OINEN BITXILOREA

Sortaren egitura

Ane Labakaren bertso sortan, **azpimarratu** ditzagun bertso bakoitzean azken puntua eta oinak. Zer ikusten duzue? Zer-nolako egitura eman dio Anek sortari? Zergatik egin ote du?

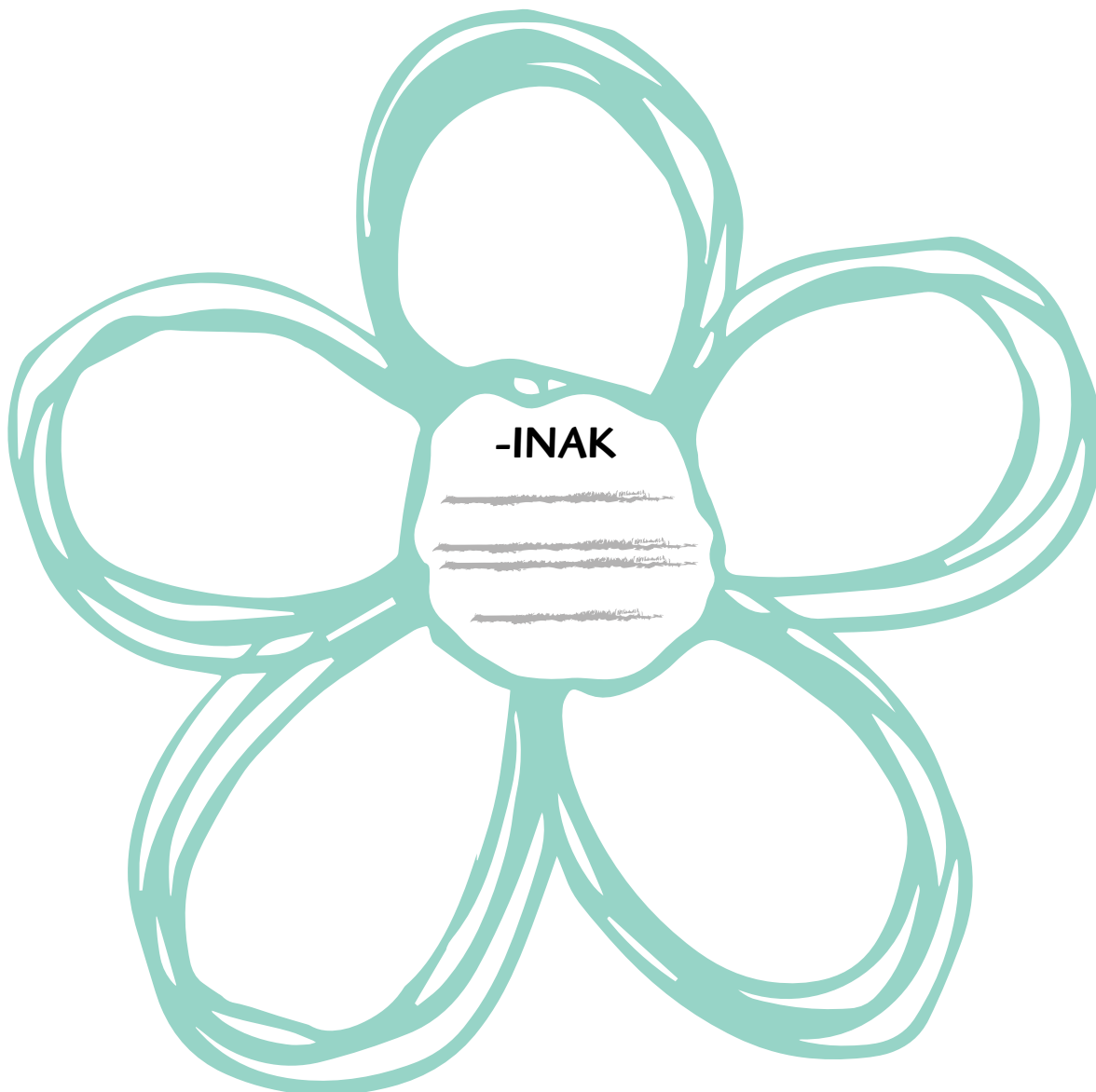

Oinen bitxilorea

Sortan agertzen diren oinekin, BITXILOREA osatuko dugu:

Erdian jarriko ditugu edozein gairentzat egoki etor daitezkeen oinak.

Hostoetan, multzoka jarriko ditugu oinak, eta elkarrekin lotura duten hitzak bilduko ditugu hosto bakoitzean. Zuek ikusi multzoak zeren arabera egin!

**Uxue
Alberdi
Estibariz**

JOSTAILUAK EZ DAUDE KRISIAN

Doinua:

**ETAren su-etenetik
Berezia (7 puntukoa)**

Maitasuna adierazteko, opariak erostera bultzatzen gaitu gure gizarteak.
Baina bizitzako gauzarik onenak ezin dira diruz erosi!

Herria: Altsasu / Urtea: 2012-12-22 / Gaia: Jostailuen sektorea ez omen dago krisian

Olentzero etortzen da
urtero-urtero grazian
eta umeak ez daude
jostailuen eskasian
ilusioa badute
hain urtaro berezian
batzuentzat nahiz-ta egon
umeak gaizki hezian
azken boladan gabiltza
zerbait ezin ikasian
estresauta bizi gara
erritmo bizi-bizian
ta jostailuak igual ez,
jolasa dago krisian.

Nola kontsumoa denok
beti behar dugun gurtu
jolasak erostearen
ohitura ezin agurtu
nahiz eta behin erabili,
aspertu eta apurtu
nahiz eta haien denbora
*Play Station*etan urtu
gure burua behar dugu
kritikatu ta egurtu
hurrekin egiten denak
sarritan ohi nau beldurtu
jostailuak eman eta
irudimena lapurtu.

Baina *El Corte Ingles*erantz
mugitzen bada haizea
etxeko aurrekontuan
nola sartu guraizea
ohitura da zuhaizpean
zapatillak ipintzea
ta ia obligazio
amets denak kunplitzea
ez al da gauza erraza
lehen bezala bizitzea
gure aldetikan hemen
zeozertxo ipintzea
ta gure seme-alabei
denbora oparitzea

OIN ZORROTZAK

Konturatu al zarete?

Uxue Alberdik bat-batean kantatu zituen 3 bertso hauek, eta zazpi puntuko neurrian. Hirugarren bertsoan, zer gertatu da hirugarren eta seigarren puntuan?

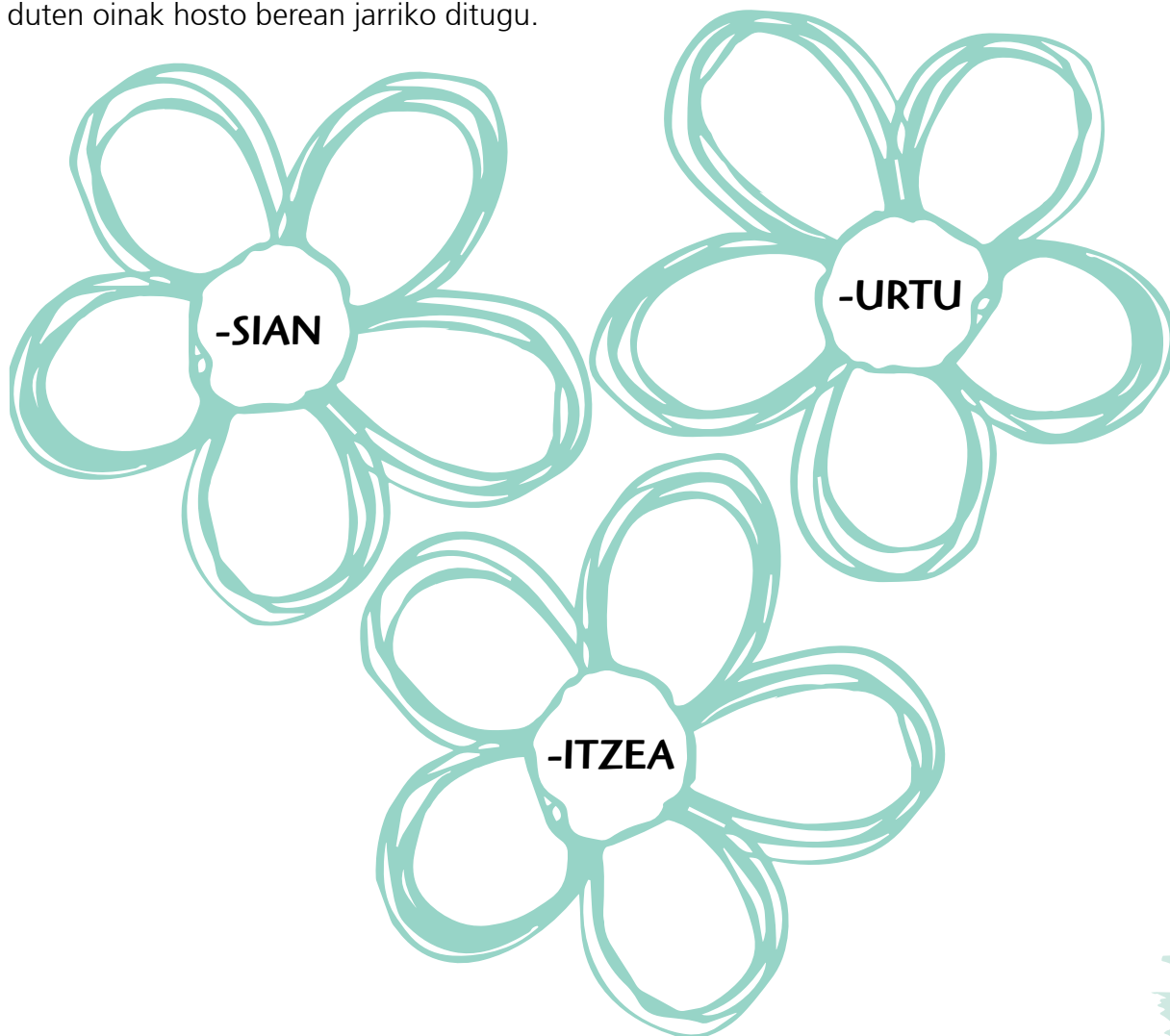
Oin zorrotzen bitxilorea

Hiru bertso horietan, oin batzuk hoskidetasun handia dute: oin zorrotzak dira.

Oin zorrotzen BITXILOREA osatuko dugu:

Erdian errima ageri zaigu.

Hostoetan oin zorrotzak multzokatuko ditugu; hau da, euren artean hoskidetasun handiena duten oinak hosto berean jarriko ditugu.

**Jokin
Sorozabal
Ansa**

OLENTZERO BUSINESS CENTER

**Musika
Mikel Markez**

Doinua:
Olentzero Business Center
Zortziko handia (10/8 silaba)

Gure herriko ipuin zaharrek
eman zioten dotea
Eguberria iragartzeko
tripa haundi arlotea
makilajea egin diogu
operazio fuertea
kondaira aski mehetua dakar
baina zakua betea.

Eguberria ta kontsumoa
uztartu dira elkarri
telebistako haurren ordutan
konturatzen gara sarri,
Olentzerori esan diote
gure enpresara etorri
Eguberria guk saltzen dugu
ta zuk aurpegia jarri.

Gaztainak, sua ta ardagaia
sutondoan atzenduta
Eguberrien sinbologia
horra eguneratuta
koloretako kaja txiki bat
zinta batean bilduta
berri onaren mezularia
"zorionak" jartzen du ta.

Publizitatez gainezka jarriz
haurraren gogoa bete
amona, osaba, izeba, ama
dendako eskaparate,
denen artean biltzen ditugu
dozena terdi pakete
oparirikan ez dakarrenak
haurrik ez ote du maite.

Olentzeroren bisita ez da
haur guztien ondasuna
askok eskulan oso merkean
xahutzen dute eguna,
munduko beste puntan daukazu
jostailugile laguna
beste haur batek egingo zuen
zuk apurtuko duzuna.

Gauzak kostata sortzen direla
ikasiz nahi ditut hezi
lortzea asko kosta izanak
egiten ditu berezi,
zerutik behera oraindik ez da
elurra besterik jauzi
baina ezin da eskatu eta
ezin da dendan erosi.

OLENTZERORI

Gabonetako
zorion mezua

**Julio
Soto
Ezkurdia**

Doinua:

**Lurraren pean sar nindaiteke
Hamarreko handia (10/8 silaba)**

**Iturria:
Argia astekaria**

Kaixo Olentzero, Etio pian
guztia da hauts, bero, ke...
ni ongi nago, baina anaiak
badauka zerbait, zer ote?
Azken aldian irribarreek
ihes egiten diote,
sabela hazi-hazita dauka,
azal hoztu, eztul kolpe...
Sendagairen bat baldin bazenu
pozik emango nioke.

Kaixo Olentzero, Rio Janeiron
fabela bueltan beti gu,
hamalau gazte gara, futbola
odolean dakarkigu,
guk baino behar gehiago duten
haurrak daude, badakigu,
baina baloi bat sobran bazenu
mesede egingo digu,
duela hiru urte ekarri
zeniguna hautsi zaigu.

Kaixo Olentzero, zer moduz zaude?
Tori bi muxu, bi patxo,
Bengasin bizi naiz, azkeneko
leherketa handia atzo,
hamahiru urte dauzkat, badakit,
gauzak eskatzeko zahartxo
baina ez bada zuretzat kezka
ez buruhauste lartxo
jakin nahi nuke non ote dauden
nire aitatxo eta amatxo.

Kaixo Olentzero, Indian bizi naiz
hamaika urteko lora,
egun guztia pasa behar dut
jostorratza, behera, gora.
Hari finena zapatilentzat
lodiagoz, alkandora.
(Gure arteko sekretua da:
ez dut egiten gustora)
Bakar-bakarrrik eskatzen dizut
jolaserako denbora.

Kaixo Olentzero, Euskal Herritik
aurten eskari erreza:
nahi dut Messiren trajea eta
espinilletan babesa,
eta baloi bat (hau ez galtzeko
egiten dizut promesa),
Bob esponja bat, eta wifia
eduki ahal baneza.
A, eta bueno, gero beste bat
baina hori ja sorpresa.

Abenduaren hogeita laua
iluntze magiko, bero,
kaleak argi gorritz, laranjaz,
dotoreak dira gero...
Zoriontsu den familia bat,
segiko ote du gero?
Guztia oso polita baina,
Eguberriro, urtero,
gutxien behar den etxeetatik
pasatzen da Olentzero.

MARI DOMINGI ETA OLENTZERO

Nola irudikatzen ditugu?

Olentzero gizon tripaundi, mozkor, zabar gisa irudikatu izan da, eta bera dugu Gabonetako pertsonaia nagusia.

Mari Domingi emazte eta neskame plantan irudikatu izan da, bigarren mailako pertsonaiatzat (Olentzeroren *laguntzaile* gisa).

Emakumeen eta gizonen arteko rol banaketa nolakoa den garbi ikusten da bi pertsonaia horietan.

Eta zergatik ez izan emakume bat Gabonetako pertsonaia nagusia?

Eta zergatik ez Mari Domingi tripaundi, mozkor eta zabar bat?

MARI DOMINGI

**Amaia
Agirre
Arrastoa**

Gabonetako
zorion mezua

Doinua:

Nik zonbat pertsu alde

Sei puntuko txikia (7/6 silaba)

Nor den Mari Domingi
galdezka hastera
gelan izan daiteke
bazterrak nahastera;
zer da amona xaharra,
heldua, gaztea?
Edota Olentzerok
duen emaztea?
Hauze da etiketak
soinean janztea...
Oro gaineratik izan
dadila askea!

Duela lau mendeko
janzkera zabala:
orkatiletaraino
doan amantala,
unikornio gisa
zapia daukala,
guztia estalita
mami ta azala...
Baina zure baitan ez
bazen sortu hala,
irudika ezazu
nahi duzun bezala.

Iraultzaile nekagaitz
edo alfer nagi,
lagunen lagun edo
mihi salatari,
oinezko eskeleto
edo tripa handi...
Aintzat hartuko ditu
mimo ta eskari
bertso postal bat egin
zaiozu opari
ta utzi hegan egiten
irudimenari.

Mari Domingiren erretratua

Irudika ezazu Mari Domingi zuk nahi duzun bezala.
Nolakoa izatea nahiko zenuke Gabonetako pertsonaia nagusia?

GABONETAKO ZORION MEZUA

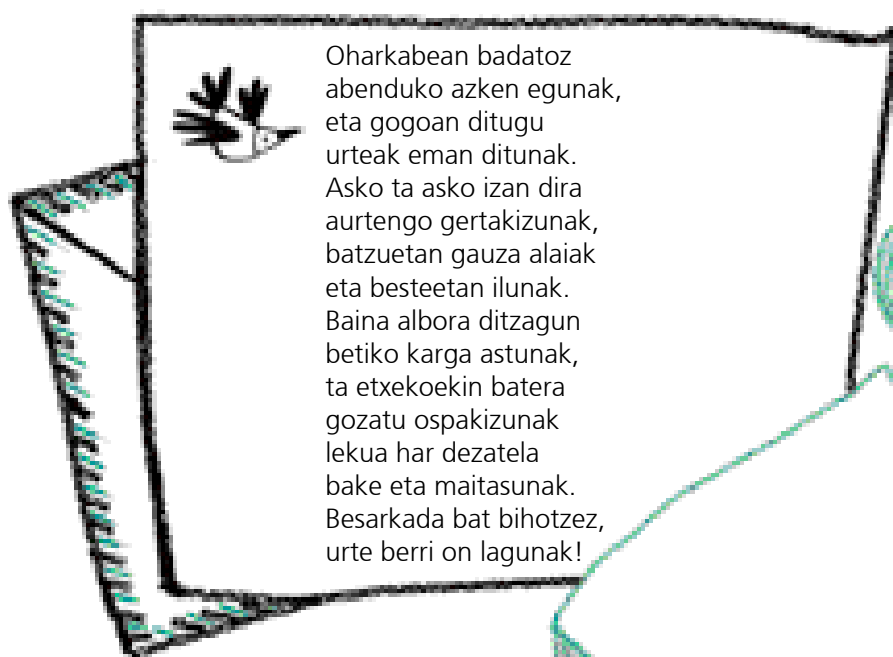
Gabonetan senideei, lagunei emateko mezua prestatuko al dugu, bertsotan?
Gero, nahi duenak postal eder bat sortu dezake, eta bertsoa bertan idatzi.
Edo abestuz grabatu eta mugikorretik zabaldu liteke.
Hara hemen Gabonetan bolo-bolo zabaldu izan den zoriontzeko bertso bat!

Doinua:

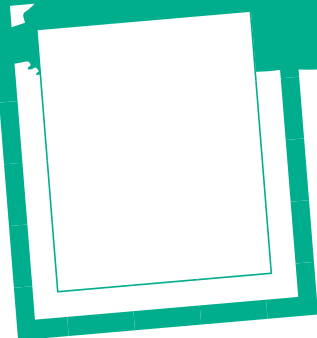
Habanera

Berezia (8 puntukoa)

Oharkabeen badatoz
abenduko azken egunak,
eta gogoan ditugu
urteak eman ditunak.
Asko ta asko izan dira
aurtengo gertakizunak,
batzuetan gauza alaiak
eta besteetan ilunak.
Baina albora ditzagun
betiko karga astunak,
ta etxekoekin batera
gozatu ospakizunak
lekua har dezatela
bake eta maitasunak.
Besarkada bat bihotzez,
urte berri on lagunak!

ZORIONTZEKO BERTSOA

Gabonetako
zorion mezua

Doinua:

.....

OINAK

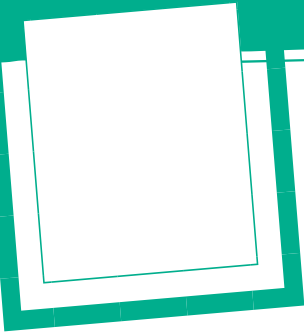
- LAGUNA
- TXUKUNA
- EZAGUNA
- TXAPELDUNA
- EGUNA
- ILUNA
- BILDUMA
- ERRESUMA
- DUGUNA
- ...

EA KUNPLITZEN ZAIZUN
AMESTEN DUZUNA

OINAK

- IDENETAN
- BERTAN
- BENETAN
- HIZKETAN
- JOLASETAN
- HORRETAN
- ZERTAN
- BIZIKLETAN
- ...

ONDO PASA EZAZU
OPOR EGUNETAN

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slightly textured appearance and some minor discoloration or shadows along the edges, suggesting it might be part of a bound notebook or folder.

SORTU DEZAGUN GURE POSTALA

Postal polit bat sortuko dugu, gero zoriontzeko bertsoa bertan idazteko.
Nahi baduzu hemengo irudiak erabili zenitzake.

